

■ Újszülöttek tranzitvárosa

■ Egy bejegyzetlen alapítvány gyermekszerzeményei

Az amerikai álom csapdái

(Folytatás az 1. oldalról.)

A védőnők – akiknek kötelességük tanulmányozni az újszülöttet fogadó környezetet – jelzése nyomán a kórház és a klinika egy ideig hadakozott a „hazabocsátások” ellen, végül az anyák felelősségére mégis megengedték.

A gyógyítóintézmények vezetői azonban nem tehettek egyebet, minthogy, még az első esetek után jelentették a történeteket.

A tisztifőorvos az ügyészséghez fordul

A klinika és kórház vezetője jelezte a gyanús eseteket a Csongrád megyei tisztifőorvos asszonynak, aki e bejelentést megelőzően már tudomást szerzett arról, hogy szűrővizsgálatra küldtek be olyan újszülöttek székletmintáját, akiknek adatlapján a lakcím nem szerepelt. A gyermekeket akkor gondozó körzeti gyermekorvos útján jutottak el egy alapítványhoz, illetve annak szegedi megbízottjához, Pördi Zoltánhoz, aki az alapítvány jogszerezését nem tudta igazolni.

Ezek után dr. Zimányi Mária tisztifőorvos levelét megírta

a Csongrád megyei főügyésznek. A többi között ezt:

„Intézményünk tudomására jutott, hogy Szegeden olyan alapítvány működik, amelynek célja román állampolgárságú gyermekek Amerikai Egyesült Államokba történő örökbeadása.” ...Felmerült az alapítvány tevékenysége jogellenességének gyanúja, s ezért kérem, hogy az alapítvány működését szíveskedjenek felülvizsgálni!”

A főorvosnő eddig, három hónap után, mindössze azt a választ kapta, hogy levelét a főügyészséghez továbbították.

A cégbíróságon nincs bejegyezve

Időközben születettek-születnek a román gyerekek, akiket egy, Magyarországon bejegyzetlen – s így ellenőrizhetetlen – alapítvány vesz szárnyai alá, acélból, hogy majd továbbítsa őket valahová.

Természetesen szeretnénk volna szót váltani Pördi Zoltán úrral, az Adam Children's Fund alapítvány szegedi képviselőjével, mondaná el, miképpen lehet, hogy idejárnak szülni román asszonyok, s miképpen az, hogy lemondanak itt gyermekükről, de legfőképp

azt kérdeztük volna, mi lesz a gyermekek további sorsa és miért ily fű alatt végzik humanusnak feltüntetett tevékenységüket. Pördi úr helyett a felesége közölte, hogy a férje nem nyilatkozik, csak a főnöke teheti ezt meg. A feleség által megadott főnöki telefonszámon azonban angolnyelvű üzene-trögzítő fogadta egész délután a hívásunkat.

Egy szebb világ reményében

De mi is történik a Csongrádi sugáru társasban?

Információink szerint, 1992. őszétől járnak Szegedre szülői Romániából, közelebbről Hargita megyéből román állampolgárságú várandós nők, akik között nem egy analfabéta. Bevárják itt a szülési fájdalmakat, aztán mennek a klinikára vagy a kórház szülészeti osztályára – ahol azt állítják, hogy bevásárló körúton vannak éppen Szegeden – világrahozni magzatukat.

A szülés után, a többségükben szellemi fogyatékos csecsemők maradnak, az anyák távoznak Romániába, miután némi anyagi ellenszolgáltatás fejében magyar közjegyző előtt

lemondanak gyermekükről. Abban a hitben és reményben – mert ezt ígéri nekik –, hogy gyermekük egy jobb világba, gazdag amerikai családba kerül.

Ehelyett itt maradnak, s Pördi úr szétesztja őket magyar nevelőszülők között, ugyanúgy, mint azt a 17, korábban Romániából áthozott gyermeket, akiket árvaházakból vettek ki.

Valamennyien itt vannak még, mert egyelőre nem adhatták őket tovább, az országból még nem vihettek ki egyetlen gyermeket sem, hiszen mindannyian román állampolgárok. Csak a saját anyaországuk bocsájthatja el őket állampolgári kötelekezőből, nem pedig egy más ország jogszerezőül működő alapítványa adhatja külföldre őket.

Az ilyen gyermekmentőakciók, külföldre-örökbeadások csak szigorú törvényességi felügyelet mellett történhetnek (né)nek, merthogy a jog kapuának megkerülése egyben azt is jelenti, hogy nem kísérhető figyelemmel, nem tudható hová, milyen célból, mire – s itt szörnyű gondolatok is felötlenek! – óhajtják továbbítani e csecsemőket, kisgyermeket.

Hírlik már, hogy más országokból is érkeznek az amerikai álommal kecsegtetett, némi jutalommal megajándékozandó állapotos asszonyok.

S ha a törvény felelős örei nem lépnek – márpedig eddig nem léptek –, akkor hamarosan az idegen újszülöttek tranzitvárosa leszünk.

Kalocsai Katalin

Puff...

Lakótelepi mellékutca. Kora délelőtt. Három férfi lapátolja a járdáról a havat. Komótos mozdulatokkal dolgoznak. Fél utcahossznyi lehet már hótalan és sötétan lábbal menni a nyomukban. Tehát nem három szomszédos ház járdájának lakók által „kötelező” tisztítói. S nem lehetnek fizetett hómunkások sem, mert nem támaszkodnak folyamatosan a szerszámnýélre. Gyanús!

Egyiküket ismerem. Munkanélküli villanszerelő. Mikor hozzájuk érek szót váltunk. Bemutatja alkalmi hómunkás társait. Egy állástalan tanárt. És egy munkahelyét veszített könyvelőt. Akik hónapok óta hiába keresnek munkát maguknak. Szerdán reggel találtak. Lapátolják pár óráig a havat. A tarjáni utcákra úgysem jut fizetett hóeltakarító évek óta. Nekik meg – mondják – kis mozgási lehetőség a lapátolás. „Gyógyszer” a télen várakozásra ítéltetett feszültségei és a „panelketrec szindróma” ellen. Ingyen gyógyszer – ingyenmunkásoknak. Térítés és tb-járulék nélkül juttatják magukat hangulatjavító (munka)orvossághoz. A várost ingyen munkaerőhöz, a lakótelepeket járható úthoz...

Elcsúszunk ezen egy sort. Mikor továbbindulok a tisztítatlan útszakaszon csúszkálva, hógolyó puffan a hátamon. Visszanézek. Nevetve integetnek, s újabb hógolyókat nyomkodnak. Míg dobótávolon kívülre kotródok, azon tűnődöm, mit képes még hozni nekünk a munkanélküliség...

Szabó Ferenc

■ Munkanélküli-ellátás

Dánia nem Magyarország

A kilenc hónappal ezelőtt indult ECOS-program keretében a héten hat EK-szakértő tartózkodik a megyében. A dán, portugál és ír vendégek azt vizsgálják, lehetséges-e a regionális együttműködés fejlesztése a munkaügy, a környezetvédelem, a mezőgazdaság, az oktatás, az élelmiszeripar és a vállalkozásfejlesztés területén. A küldöttség dán foglalkoztatáspolitikai szakértője, Niels Peter Jensen tegnap a Munkaügyi Központban beszámolt arról, melyek lesznek a júniusig közösen kidolgozandó fejlesztési koncepció fő témái. Foglalkozni kívánnak azzal, hogyan lehet anyagi erőforrásokat juttatni a munkaerőpiacra, hogyan lehet elkerülni a problémákat a központ és a decentralizált intézmények között, milyen eszközökkel lehet figyelemmel kísérni és értékelni a munkaerőpiaci folyamatokat, hogyan tudnak együttműködni a munkaügyi központok a magáncégekkel, és hogyan lehet az oktatást a foglalkoztatáspolitikai szolgáltatásba állítani. Az együttműködés keretében a magyar szak-

emberek márciusban Dániába látogatnak, júniusban pedig Szegeden rendeznek konferenciát.

– A dán rendszer természetesen nem ültethető át Magyarországra, mert az ottani munkaügyi ellátás különbözik az ittenitől – mondta. Dániában ugyanis hét évig kap járadékot a munkanélküli, két és fél év után azonban közhasznú munkát kell neki felajánlani, és azt legalább hét hónapig el is kell végeznie az ellátásban részesülőnek. A harmadik ilyen ciklus után a munkanélküli átkerül a szociális ellátás rendszerébe. A legalacsonyabb járadék a fizikai dolgozók átlagbérével egyenlő, de semmiképpen sem lehet több a munkanélküli egykori fizetésének 90 százaléknál. A két ország hivatalos munkanélküliségi rátája közel azonos – nálunk 12,9, náluk 11,8 százalék – ám a számítás módja különböző. Dániában ugyanis nem a teljes, hanem az optimális foglalkoztatottságot veszik alapul, és a munkanélküliségre fordított összeg alapján számolják ki a rátát.

K. G.

■ A szegediek 92 százaléka olvassa lapunkat

Tükör - magunkról, magunknak

(Folytatás az 1. oldalról.)

A Délmagyarországon mint első számú hírforráson kívül sokan (a megkérdezettek 78 százaléka) hallgatják a Magyar Rádió Szegedi Körzeti Stúdióját, s minden harmadik polgár nézi a Városi Televízió műsorát. (A megkérdezettek felének lakásában lehet fogni valamelyik helyi kábeltévé adását.)

A Délmagyarország olvasóinak legszélesebb rétege (49 százaléka) közepesnek ítélte a lap színvonalát. Ám mintegy kétszer annyian vannak azok, akik a közepesnél jobbnak tartják, mint ahányan rossznak. A város fiatal, magas társadalmi státusú lakói hajlanak főként arra, hogy rossznak, s az

idősebb, alacsony státusú tagjai arra, hogy jónak ítéljék a lapot. Elsősorban a legfiatalabb és a legidősebb korosztályhoz tartozó, alacsonyán iskolázott nőkről mondható el, hogy ritkán tartoznak a Délmagyarország olvasói közé.

A megkérdezettek 44 százaléka szokott valamilyen Szegeden megjelenő helyi újságot olvasni. Elsősorban a 31–44 éves korosztályra, közülük is a középiskolát végzettekre jellemző ez. Számosan forgatják az ingyenes hirdetőújságokat. A Délvilágot, a megyei lapot a szegediek 16 százaléka kíséri figyelemmel, de fele részük csak alkalmanként.

Ú. I.

■ Új cipők, új szelek

Mary esete az olaszokkal

A Faro nevű konzorcium, amely Olaszország néhány cipőgyártót tömörít, tavaly júniusban vásárolta meg 130 millió forintért az akkor gazdasági problémákkal küszködő Mary Rt. részvényeinek 93 százalékát. A tulajdonos, Luciano Barachini akkor beruházást, a termelés megújítását és piacot ígért – no és a hatalmas adminisztráció csökkentését.

– Mennyi valósult meg eddig a tervekben? – fordultunk volna az Rt. vezetőihez. Ám kiderült, az olasz tulajdonos december elsején megköszönte a cipőgyár három igazgatójának addigi munkáját. Jelenleg a tulajdonos a gyár ügyvezető igazgatója, megbízott közigazdász képviselője tartja kezében a pénzügyeket, a műszakiakat pedig a termelési osztály vezetője és olasz technológusok felügyelik.

A gyár profilja jelentősen át-

alakult. A Mary-ben gyártott elegáns Fiordiluna és a sportosabb Claruss modelleket azután a Faro értékesíti bejáratott piacain.

A „Made in Italy” minőség elérése érdekében az új tulajdonos 15 és fél millió forintot fordított gépek beszerzésére. Az adminisztrációt valóban leépítette, a termelést pedig felduzzasztotta, jelenleg is tart a dolgozók felvétele. Hogy a Faro a gyártást tartja elsődlegesnek, a berendezésből is látszik: első sorban a termelésben dolgozók fizetését emelték meg.

A Mary tehát elégedett lehet abban a tekintetben, hogy munka és piac van. Nehézségeket okoz viszont a távolság – az alapanyagok nem érkeznek meg mindig időben. Ráadásul a Faro szezonálisan termel, a téli időszakról a nyáriáig való át- majd visszaállítás pedig nem mindig zökkenőmentes.

Keczer

■ Döntés júniusban

Tanulmány a szennyvíztisztítóról

A három hónapos határidő lejártával, szinte percnyi pontossággal meghozták Szegedre azt a dokumentumot, amely a dán Krüger, és a francia CGE (Compagnie Generale des Eaux) cégek előkészítő tanulmányát tartalmazza városba tervezett szennyvízelvezető hálózat és tisztómű megépítéséről.

Tühegyi József alpolgármester – utalva az elmúlt napok SZKV-sztrájkjára – az önkormányzati tulajdonú vállalatok fenntartásának és működtetésének problémáiról beszélt. Az alpolgármester szerint az „SZKV-ügy” világosan megmutatta azokat a neuralgikus pontokat, amelyeket a városi költségvetés a maga erejéből már nem tud orvosolni.

„Nincs tőke a közszolgáltatató vállalatok fejlesztésére – az önkormányzati kassza pénzének erre fordítható 10 százaléka kevés! Ezek vállalatok fölötték önmagukat, és nem tudnak megfelelni az igényeknek. Ezt kötelessége minden képviselőnek alaposan átgondolni!” – mondta Tühegyi József. A vízmű sincs jobb helyzetben az SZKV-nál; lassan már a működtetés is veszélybe kerül. Nem véletlen, hogy nyugati cégek sorban érdeklődnek a közszolgáltató vállalatok iránt. Jelenleg is folyik a Szegedi Távhőszolgáltató Vállalat francia „átvilágítása”: a korszerűsítés lehetőségeinek földerítése után

válaszolható föl az átalakítás módja.

A Krüger-CGE tanulmányának elkészítésében szegediek is részt vettek: önkormányzati képviselők, a vízmű és az illetékes szakhatóság vezetői együtt dolgoztak a nyugatiakkal abból a célból, hogy a „magyar érdekek” is megjelenjenek a programban.

Szabó Ferenc képviselő, a

GVV igazgatója – maga is közreműködött a Krüger-CGE anyag elkészítésében – két adattal illusztrálta a jelenlegi helyzetet (amelynek megítélésében valószínűleg nincs is vita): évenként 8 kilométernyi vízműhálózatot kellene felújítani, viszont csak 1–1,5 kilométerre futja. Ennek következtében az ivóvízvesztés már elérte a 20–25 százalékot, vagyis 100 liter ivóvízből 20–25 liter elszivárog az elhasznált vezeték résein.

A most átvett dokumentum az önkormányzat tanácsadó bizottsága elé kerül, s újabb három hónapig „finomítják” a benne foglaltakat. A városi közgyűlés májusban kapja meg a feladatot, és egy hónap gondolkodási idő után, júniusban kell döntenie arról, elfogadja-e a beruházási tervet, vagy sem.

Ny. P.

■ Viteldíjak '93

Mennyiért utazunk az idén?

Most, hogy sikerült sínre tenni a szegedi tömegközlekedést, ideje megismerkednünk az idei tarifarendszerrel is. Az alábbi táblázat adatait közös sajtótájékoztatón ismertették a Volán és az SZKV illetékesei.

Vonaljegy	24 Ft
Napijegy	80 Ft
Heti jegy (június 1.– augusztus 31.)	250 Ft
Villamos-trolibusz havibérlet	560 Ft
Félhavi	370 Ft
Havibérlet tanulók, nyugdíjasok részére	140 Ft
Autóbuszbérlet (SZKV-autóbuszokra is érvényes)	600 Ft
Félhavi	400 Ft
Havibérlet tanulók, nyugdíjasok részére	150 Ft
Kombinált (összvonalas) bérlet	840 Ft
Félhavi	560 Ft
Havibérlet tanulók, nyugdíjasok részére	210 Ft

(Az árak az áfát is tartalmazzák)

A fenti viteldíjak március 1-jétől érvényesek. Drágább lesz a bliccelés, a pótdíj összege 500 forint, 700 forint késedelmi díjat fizet, aki tartozását 30 napon belül nem egyenlíti ki. Az otthon felejtett bérletek későbbi bemutatásának „illetéke” 50 forint. A régi, január 1-jétől érvényes menetjegyek március 15-ig használhatók fel, az átváltásra pedig június 30-ig van lehetőség a bérletpénztárainknál.